

Л.М. Тищенко
м. Харків, Україна

ФІЛОСОФІЯ І ПЕДАГОГІКА УСПІШНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМ. ПЕТРА ВАСИЛЕНКА

Єдина умова, від якої залежить успіх – це терпіння (Л. М. Толстой)

Ректорат, громадські організації ХНТУСГ ім. Петра Василенка протягом багатьох років постійно і послідовно займаються удосконаленням освіти, навчання і виховання студентського та професорсько-викладацького колективу університету. В основу цієї роботи покладено теоретичні та практичні досягнення світової думки, багатьох наук, передового педагогічного досвіду.

В останні десятиріччя на практиці активно стали використовуватися ідеї філософії успіху, праксеології. Практичне застосування знайшли п'ять засад добре організованої роботи, а саме: встановлення чіткої і критично визначеної мети дій; максимально докладний і детальний огляд всіх умов та засобів, за допомогою яких запланована мета може бути досягнена; складання детального плану дій, який сприяє досягненню мети, застосовуючи при цьому найбільш відповідні засоби в найкращих умовах; ретельне виконання плану; перевірка досягнутих результатів шляхом порівняння їх з початковою метою, вилучення висновків з окремих етапів і введення корективів щодо мети, умов, засобів, плану дій, його реалізації і контролю.

Зважаючи на ці та інші принципи досконалої діяльності, було сформульовано концепцію успішності університету, основними компонентами якої стали: інноваційна система сталого розвитку; моделювання видів діяльності з їх випереджаючою функцією, яка базується на інтеграції освіти, науки і виробництва; система фахового зростання колективна, на основі самовдосконалення.

Перехід на більш високий рівень ефективності діючої університетської інноваційної системи сталого розвитку, реалізація Місії та Політики, забезпечення відповідності діяльності Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка вимогам міжнародних стандартів якості серії ISO 9000 протягом 2011-2015 рр.

Місія ХНТУСГ – просвітництво; визначення і формування сфер нових знань; свобода в їх одержанні; генерація соціально і суспільно значимих ініціатив, заходів; пошук і реалізація інтеграційних форм інноваційної діяльності аграрної освіти, науки і виробництва; виховання на загальнолюдських цінностях успішної, конкурентоздатної, національно свідомої, духовно збагаченої, освіченої особистості; забезпечення високопрофесійною випереджаючою освітою протягом життя громадян України та іноземців; розвиток академічної мобільності студентства та

викладачів; підготовка нових поколінь фахівців і вчених-лідерів-організаторів сталого, інноваційного розвитку суспільства; утвердження провідного місця університету в світовому освітянському просторі; служіння інтересам України.

Політика ХНТУСГ – забезпечення успішності університету як самоорганізуючого, самовдосконалюючого, автономного освітянсько-науково-виробничого комплексу III-го тисячоліття.

Інтеграційною моделлю нормативно-правового і духовного забезпечення сталого розвитку університету на 2011-2015pp.. є поєднання ініційованих заходів за Великим Проектом «Григорій Сковорода – 300», положень Законів «Про вищу освіту», «Про інноваційну діяльність» та ін. з заходами Програм ХНТУСГ. Вирішенню поставлених завдань сприяють уже діючі Програми сталого розвитку і діяльності підрозділів і структурована підготовчо-організаційна робота ректорату.

Впровадження плану організаційних заходів забезпечує досягнення європейських показників індикаторів сталого розвитку, пов'язаних з освітою, провідну роль ХНТУСГ у сфері технічної політики АПВ і сталий розвиток університету до 85-річчя його заснування.

Методологічною основою концепції випереджаючої функції освіти є теорія пізнання та відображення, згідно з якою ще з 1990 р. університет вперше в Україні ініціював, впровадив реформацію інженерної освіти в аграрному ВНЗ. На підставі встановлених закономірностей накопичення, використання та передачі знань у вигляді кругообігу, етапів теорії відображення (живого сприйняття досвіду інженерної підготовки, абстрактного мислення, повернення до практики на рівні абстрактного мислення та на інноваційному рівні) реалізуються ступені підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних, наукових рівнів: молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр, кандидат (доктор філософії) і доктор наук.

На сьогоднішній день в університеті в основу формування освіченої особистості поставлена людина, якій потрібні знання для організації свого життя, життя своєї родини, життя суспільства, держави, згідно з законами цивілізованих країн світу, з пріоритетом загальнолюдських цінностей.

За інноваційну модель сталого розвитку університету за видами діяльності ректорат застосовує технічну модель, яка дозволяє систематизувати і концентрувати організаційну роботу. Такою моделлю стала відома модель енергетичних, а можна сказати, і акредитаційних, рейтингових, інноваційних рівнів, які можна розглядати як коло (на площині), як кулю (в просторі). Перехід від одного рівня до другого пов'язаний з виконанням роботи щодо досягнення встановлених акредитаційних, рейтингових, інноваційних рівнів.

Таким чином формується поле акредитаційної, рейтингової, інноваційної відповідності ВНЗ у вигляді концентричних кіл. Систематизація і концентрація основних, взаємопов'язаних складових освітянської діяльності відбувається за радіальними напрямками. Учасниками досягнення рівнів є студенти, викладачі, кафедри, технікум, коледж, навчально-наукові

інститути, науково-дослідний технологічний інститут, навчальний центр і в цілому університет. Це дає змогу ректорату завчасно визначати відповідність всіх учасників акредитаційним, рейтинговим, інноваційним рівням-вимогам і концентрувати зусилля на покращанні показників роботи (самоаналіз, відповідні заходи тощо).

У методологічно-ідеологічну основу Концепції виховної діяльності ХНТУСГ покладено філософське вчення Г.С. Сковороди, Декларацію ООН прав людини, а в центр уваги поставлено студентство, його вихованість, професіональність, освіченість, патріотично-управлінську елітарність.

Таким чином, створена в Харківському національному університеті сільського господарства ім. Петра Василенка інноваційна система сталого розвитку є комплексною за основними видами діяльності, базується на розроблених інтеграційній, програмній, технічній моделях з використанням теорії пізнання та відображення, реалізується завдяки структурованій організаційно-підготовчій роботі ректорату.

Інноваційна система сталого розвитку – філософія успішності університету, забезпечує йому провідне місце в рейтингах ВНЗ України, а його система менеджменту якості відповідає вимогам ISO 9001:2008, що підтверджується щорічно аудиторськими перевітками та одержаним відповідним Сертифікатом DQS GmbH.

Незважаючи на те, що університет технічний, адміністрація та професорсько-викладацький склад нашого університету поділяє велику увагу розвитку гуманітарної складової навчально-виховного процесу університету.

Особливе місце в ХНТУСГ імені П. Василенка посідає кафедра ЮНЕСКО “Філософія людського спілкування” та соціально-гуманітарних дисциплін, яка входить до складу унікального творчого об’єднання, міжуніверситетської мережі кафедр ЮНЕСКО і партнерів “Культура світу через комунікацію”, що свідчить про її високий міжнародний статус.

Одним із головних стратегічних напрямків науково-практичної діяльності Кафедри є створення комплексної методології форм людського спілкування, яка об’єднує філософські, лінгвістичні, психологічні, педагогічні, культурологічні, соціологічні концепції та ідеї в практичному ракурсі. Кафедра також займається філософською розробкою проблем управління, пізнання, логіки, етики, естетики, основ філософії впливу та інших.

З метою безперервної філософської освіти за навчальною програмою, викладачі кафедри ЮНЕСКО читають на старших курсах спеціальний, унікальний курс лекцій “Філософські проблеми людського спілкування в умовах трансформації суспільства”, який є перехідним етапом до філософської магістратури, яка готує магістрів філософії (менеджмент).

Це дає можливість колективу досягати нових, більш вагомих успіхів, університету – впевнено, стабільно працювати, посідати гідне місце в освітянській короні кращих, успішних ВНЗ України.